

15.3.2024

ASIA	Luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen
HAKIJA	Suomi-Rata Oy (nyk. Lentorata Oy), Lentäjätie 3, 01530 Vantaa
VIREILLETULO	6.2.2024
HAKEMUS	<p>Suomi-Rata Oy (nyk. Lentorata Oy) hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskukselta) lupaa poiketa Ruutinkosken lehdon luonnonsuojelualan (YSA012912) ja Ruutinkosken pohjoisen luonnonsuojelualan (YSA205369) rauhoitusmääräyksistä maa- ja kallioperätutkimusten tekemiseksi. Poikkeuslupaa haetaan niiltä osin kuin rauhoitusmääräykset estävät maa- ja kallioperätutkimusten tekemisen sekä niiden toteuttamiseksi vaadittavan liikkumisen ja polkujen ulkopuolella kulkemisen luonnonsuojelualueilla.</p> <p>Tutkimukset kohdistuvat Helsingin ja Vantaan rajalle: Ruutinkosken lehdon luonnonsuojelualueella kiinteistöille Långfors (91-421-1-5) ja Nackböle (91-421-1-3) ja Ruutinkosken pohjoisella luonnonsuojelualueella kiinteistölle Grotens (92-422-1-28). Helsingin puoleisen alueen omistaa Helsingin kaupunki, ja Vantaan puoleisen alueen omistavat yksityiset maanomistajat. Tutkimukset on suunniteltu alkavaksi 15.3.2024 ja jatkuvaksi tarvittaessa talvikauteen 2024-2025. Kalliokairaustutkimusta ei ole suunniteltu tehtäväksi lintujen parhaimpaan pesimäaikaan. Ruutinkosken pohjoisella luonnonsuojelualueella ei ole tarkoitus kulkea polkujen ulkopuolella 1.4.-15.7. välisenä aikana. Poikkeuslupa pyydetään myöntämään vuoden 2026 loppuun asti.</p> <p>Välille Helsingin Pasila – Keravan Kytömaa on suunniteltu uutta junarataa, josta käytetään nimeä Lentorata. Radan suunnittelualue alkaa Pasilan ja Ilmalan ratapihalta ja päättyy Keravan aseman pohjoispuolelle. Helsinki-Vantaan lentokentälle tulee tunneliasema. Radan tavoitteena on lyhentää matka-aikaa Helsinki-Vantaan lentoasemalle, edistää julkisten kulkuvälineiden käyttöä, vapauttaa kapasiteettia pääradalta ja vähentää häiriöherkkyyttä Helsingin seudun liikennöinnissä. Noin 30 kilometrin pituisesta radasta 28 kilometriä on suunniteltu kulkevan tunnelissa ja noin 2 kilometriä avoratana.</p> <p>Lentorata on linjattu kulkemaan maan alla kallioperässä Ruutinkosken lehdon luonnonsuojelualan ja Ruutinkosken pohjoisen luonnonsuojelualan länsiosien läpi. Luonnonsuojelualueilla on tarkoitus tehdä kallionäytekairaus sekä seismisiä tutkimuksia.</p>

Tutkimusten perusteella pystytään selvittämään kalliorakennetta ja määrittämään kalliopinnan korkeusasema, kallioperän laatu, pohjaveden korkeusasema ja maanpeitepaksuus.

Kallionäytekairauslinja kulkee kallioperässä suojelualueiden alla. Linjan alku- ja loppupisteet sijoitetaan luonnonsuojelualueiden ulkopuolelle, eikä luonnonsuojelualueiden maanpäällisiin osiin kosketa. Kallionäytekairauksessa kairataan alkupisteestä kallioperään (alaviistoon) ja edetään kallioperässä tutkimussuunnitelmassa esitetty matka. Kallionäytekairauksen arvioitu kesto on noin 2–3 viikkoa. Kairauksessa käytettävä terätkoko on vähintään 56 mm. Tutkimuspisteet- ja paikat kunnostetaan alkuperäiseen kuntoon tutkimuksen jälkeen. Kairauksesta aiheutuva ns. reikäsoija kerätään talteen, maakairauksen osuus täytetään esim. sepelillä ja pinta paikataan. Reikien kallio-osuudet paikataan sementillä.

Seismiset tutkimukset tehdään erilliseltä tutkimuslinjalta. Seismisessä mittauksessa aiheutetaan maaperään seisminen aalto esimerkiksi räjäyttämällä. Kulkuaikaa seurataan geofonien avulla. Geofonien etäisyys toisistaan määritellään vasta myöhemmin, mutta hakemuksessa on esitetty, että geofoneja voi olla esimerkiksi 2,5 tai 5 metrin välein. Mikäli geofoni osuu kallion kohdalla, porataan kallioon pieni reikä geofonia varten. Varsinaisia räjäytysreikiä on tarpeen tehdä molemmilla luonnonsuojelualueilla noin 1 – 2 kappaletta. Räjäytysreiät ovat noin 60-80 cm syviä akkuporakoneella tehtäviä reikiä. Reikään asetetaan räjähdyspanos ja sytytysnalli. Reikä täytetään hiekalla ja peitetään paksulla kumimatolla ennen räjäytystä. Seismisessä tutkimuksessa tarvittavat välineet voidaan kantaa maastoon henkilövoimin. Hakijalta 16.2.2024 saadun lisätiedon mukaan oikein tehty tutkimus ei juuri aiheuta vaurioita maaperään.

Seisminen tutkimuslinja kohdistuu arvokkaaseen monipuoliseen ja luonnontilaiseen luontokokonaisuuteen. Ruutinkosken lehdon luonnonsuojelualue on valtakunnallisesti arvokas lehto- ja rantaniittyalue. Tutkimuslinja sijoittuu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisen tuoreen runsasravinteisen lehdon (EN) alueelle. Luonnonsuojelualueeseen kuuluva alue Vantaanjoesta kuuluu voillejokisimpukan kannalta tärkeään koskijaksoon. Luonnonsuojelualueella esiintyy arvokasta linnustoa ja se on myös osittain tärkeää lepakkoaluetta. Ruutinkosken pohjoisella luonnonsuojelualueella esiintyy rehevää jokivarsilehtoa, jolla on merkitystä boreaalinen lehto -luontotyypin suojelulle. Luonnonsuojelualue on todettu arvokkaaksi linnustoalueeksi.

Kalliokairaustutkimuksella ei ole vaikutusta luonnonsuojelualueiden maanpäällisiin osiin. Kalliokairaus aiheuttaa muutoksia alueiden kallioperään, mutta kallioperän muutokset eivät vaikuta maaperään tai maanpäälliseen elämään. Kalliokairausnäytteen aiheuttama ääni voi

aiheuttaa tilapäistä häiriötä linnustolle ja muulle eläimistöille. Seismisessä tutkimuksessa kaluston kuljetus sekä jalkaisin tapahtuva liikkuminen aiheuttavat jälkiä maastoon ja häiriötä aluskasvillisuuteen ja pohjakerrokseen. Vaurioita syntyy myös räjäytyskuoppien ja geofonien kohdalla maa- ja kallioperään. Haittojen vähentämiseksi kulkemiseen käytetään mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia polkuja ja reittejä, mutta myös polkujen ulkopuolella tullaan kulkemaan. Lintujen pesintärauha turvataan ajoittamalla tutkimukset pesintäkauden ulkopuolelle. Kuljettaessa tutkimuspisteille vältetään kasvillisuuden ja maanpinnan vaurioitumista. Ennen tutkimuksen aloittamista vältettävät kohteet merkitään maastoon ja kulkureitit suunnitellaan niiden perusteella. Tutkimuksen jälkeen alue ennallistetaan, mutta väliaikaisia vaurioita kasvillisuuteen jää väistämättä.

Hakemuksen kohteena olevilla luonnonsuojelualueilla on rauhoitusmääräysten mukaan kielletty maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen, eläinten häiritseminen, liikkuminen merkittyjen polkujen ulkopuolella ja kasvien vahingoittaminen. Lupahakemus koskee toimenpiteitä, jotka kohdistuvat luonnonsuojelualueiden maa- ja kallioperään. Luvan myöntäminen ei vaaranna luonnonsuojelualueiden perustarkoitusta ja on tarpeen yhteiskunnallisesti merkittävän Lentorata-hankkeen pohjatutkimusten ja seismisten tutkimusten tekemiseksi.

Maakuntakaavassa (2023) tutkimusalue on merkitty suojelualueeksi ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi. Luonnonsuojelualueiden välinen Vantaanjoki on Natura 2000 -aluetta. Lisäksi alueella on liikennetunnelin ohjeellinen linjaus. Helsingin yleiskaavassa (2018) alue on merkitty virkistys- ja viheralueeksi. Tutkimusalue sijoittuu myös ohjeellisen rautatielinjauksen kohdalle. Vantaan yleiskaavassa (2023) alue on merkitty kokonaisuudessaan arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi sekä osittain luonnonsuojelualueeksi ja vesistöksi. Helsingin puoleisessa asemakaavassa 9540 (1990) alue on merkitty luonnonsuojelualueeksi (SL). Vantaan puolella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Maanomistajia on kuultu ennen hakemuksen lähettämistä ja saadut huomiot on osittain huomioitu hakemuksessa.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää Lentorata Oy:lle luvan poiketa Ruutinkosken lehdon luonnonsuojelualueen ja Ruutinkosken pohjoisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä maa- ja kallioperätutkimusten tekemiseen hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 asti.

2. Töitä ei saa tehdä lintujen pesimäaikana 1.4.–31.7.
3. Kallionäytekairaukset:
  - a. alku- ja loppupisteet sijoitetaan luonnonsuojelualueiden ulkopuolelle ja
  - b. luonnonsuojelualueiden maanpäällisiin osiin ei aiheuteta vaurioita.
4. Seismiset tutkimukset:
  - a. suunnitellaan ja toteutetaan niin, että puustoon ja maaperään kajotaan mahdollisimman vähän;
  - b. työssä ei käytetä moottoriajoneuvoja ja
  - c. alue ennallistetaan tutkimusten päätyttyä.
5. Tutkimuksissa noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta esim. koneiden öljyvuoodoilta vältytään.
6. Lentorata Oy hankkii maanomistajien suostumuksen hakemuksen mukaisille toimenpiteille ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
7. Luonnonsuojelualueella luvanmukaisia toimenpiteitä suoritettaessa tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja esitettävä pyydettyä.

Perustelut

Ruutinkosken lehdon luonnonsuojelualue (YSA012912) on rauhoitettu Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä 5.6.1990. Maa-alueiltaan se kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan ja vesialueiltaan Vantaanjoen Natura-alueeseen (FI0100104). Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm.

- kallio- ja maaperän vahingoittaminen, muuttaminen ja sen ainesten ottaminen;
- liikkuminen osoitettujen polkureittien ulkopuolella;
- kasvien tai niiden osien kerääminen tai vahingoittaminen sekä
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti kasviston ja eläimistön säilymiseen alueella.

Ruutinkosken pohjoinen luonnonsuojelualue (YSA205369) on rauhoitettu Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä 21.12.2009 ja se kuuluu myös lehtojensuojeluohjelmaan. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm.

- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- sienien, puiden, pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen;
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan taikka eliölajien säilymiseen sekä
- liikkuminen osoitettujen polkujen ulkopuolella 1.4. -15.7. välisenä aikana.

Luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Seismisen tutkimusohjelman linja ja kallionäytekairauslinja sijoittuvat Ruutinkosken lehdon luonnonsuojelualueelle n. 70 ja 80 metrin matkalta ja Ruutinkosken pohjoiselle luonnonsuojelualueelle n. 30 ja 20 metrin matkalta. Linjat kulkevat pääosin lehtoalueella ja osittain vesialueella. Tutkimusten tekoon on tarkoitus käyttää mahdollisimman paljon olemassa olevia polkuja ja reittejä, eikä moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla kuljeta. Kulkureitit ja vältettävät kohteet suunnitellaan ja merkitään maastoon ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, jotta tutkimukset saadaan tehtyä mahdollisimman vähin maastovaurioin. Toimenpiteitä ei tehdä lintujen pesimäaikana. Tutkimusten päätyttyä räjäytyskuopat ennallistetaan ja maasto palautetaan mahdollisuuksien mukaan ennalleen. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että ehtoja noudattamalla luonnonsuojelualan perustamistarkoitus ei vaarannu. Tutkimuksen voidaan katsoa olevan perusteltua käytön kannalta, koska tutkimukset eivät olemassa olevan tiedon perusteella ja oikein toteutettuna aiheuta haittaa suojelun perusteena oleville luontoarvoille.

Hakemuksen mukaiset toimenpiteet sijoittuvat osittain Natura 2000 -verkostoon kuuluvan Vantaanjoen (FI0100104) alueelle. Luvanmukaiset tutkimukset eivät heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Näin ollen toiminnan arviointi luonnonsuojelulain 35 §:n tarkoittamalla tavalla ei ole tarpeen.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Luvanmukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §
Laki sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

KÄSITTELYMAKSU

316 €

Maksu määräytyy valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös sähköpostitse:
Lentorata Oy

Tiedoksi sähköpostitse:
Ympäristöministeriön luontoympäristöosasto
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
Helsingin kaupunki
Vantaan kaupunki

postitse:
Ruutinkosken pohjoisen luonnonsuojelualueen maanomistajat

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT Asian on esitellyt ylitarkastaja Janne Sormunen ja ratkaissut ylitarkastaja Sanna Tähtinen. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/2807/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/2807/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Sormunen Janne 15.03.2024 14:08

Ratkaisija Tähtinen Sanna 15.03.2024 14:14

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuumioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtien välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.